

arkki

2/26

Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetyskesk. jäsen- ja tiedotuslehti
Finlands Ev.-luth. Student- och Skolungdomsmissions medlems- och infoblad

Missio

"Jumalan
valtakunnan
pioneerit"

Jussi
Miettinen

60 vuotta s.6

EVANKELIUMI
JA LÄHETYS s.12

TUTUT HIEKKALINNAT VAI
TODELLINEN TURVA? s.14

OLEMME OSA RAAMATUN
KERTOMUSTA s.11

7-VUOTIAS PAULUS
POLKEE HYVÄÄ s.4

FSSMnytt

- Bräckliga lerkärl s.17
- Gud tog bort min hjärntumör s.19

UUTUUSKIRJA "KOSMOS,
KIRJOITUKSET JA KRISTUS"
JULKAISTAAN JUHANNUKSENA s.16

Mahdottomia unelmia mahdottomille ihmisille

Meillä on näky, joka ei mahdu pieneen laatikkoon. Haluamme OPKOssa tavoittaa evankeliumilla 10 000 tavallista suomalaista nuorta. Miksi juuri 10 000? Siksi, että Raamatussa tämä luku ei ole matemaattinen tarkkuusmitta, vaan symboli suuresta ja vaikuttavasta joukosta. Ja kun luku suhteutetaan Suomen opiskelijamääriin, se osuu yllättävän lähelle sitä tasoa, jota sosiologit kutsuvat kriittiseksi massaksi – määräksi, joka voi muuttaa koko opiskelijamaailman suunnan.

Onko tämä suuri unelma? On ja ei. Tässähän puhumme vasta opiskelijoista. Koululaiset eivät ole edes mukana laskelmissa maailman kansoista puhumattakaan.

Mutta Jumala ei ole pienten unelmien Jumala. Päinvastoin. Hän on mahdottomuuksien Mestari, joka toimii tavalla, jossa luonnollinen ja yliluonnollinen kietoutuvat yhteen. Raamattu kertoo tavallisista tallaaajista, jotka eivät olleet valmiita, varmoja tai vahvoja. Silti heidät kutsuttiin kantamaan näkyä, joka ylitti kaikki heidän kykensä moninkertaisesti. He elivät lupauksesta. He elivät armosta.

Mooses johdatti kansan meren halki. Aabraham sai katsoa tähtiin ja kuulla, että hänen jälkeläisiään ei voi laskea. Jeesus antoi opetuslapsilleen tehtävän, joka ulottuu kaikkialle maailmaan.

Ensimmäisillä opetuslapsilla ei ollut annettavana muuta kuin tyhjät kädet ja ylösnousemuksen rohkaisema sydän. Ja he lähtivät rohkeasti näkyä kohti.

Entä jos sama tapahtuisi Suomessa?

Kuvittele kampus, jossa Jeesuksesta tulee puheenaihe numero yksi. Kuvittele opiskelijakahvila, jossa hengellisyys ei ole sivulause, vaan osa arjen keskustelua. Kuvittele ainejärjestöjen illat, joissa rukous ei ole outo ehdotus. Kuvittele koulu, jossa yksinäinen ei jää yksin, koska kristityt luokkakaverit ovat oppineet näkemään ihmiset niin kuin Jeesus näki. Kuvittele hetki, jossa tuhannet nuoret sanovat: ”Tässä olen, Herra – käytä minua.” Kuvittele kristittyjen taiteilijoiden, tieteentekijöiden, poliitikkojen ja yrittäjien nousu: uusi sukupolvi, joka kantaa valoaan rohkeasti.

Tämä ei ole utopiaa. Näin on tapahtunut ennenkin.

1800-luvun Cambridgen ja Oxfordin opiskelijaliikkeet synnyttivät lähetyksiä, jotka veivät evankeliumin maailman ääriin. 1900-luvun Walesin herätys alkoi muutamasta nuoresta ja levisi koko maahan – rikollisuus romahti, rukoushuoneet täyttyivät ja yhteiskunta muuttui sisältä käsin. Ja OPKOn kautta 1960-luvulla kulkenut herätys vaikutti – ja vaikuttaa yhä – Suomessa ja maailman kansoissa.

Herätykset eivät synny strategiapapereista. Ne syntyvät sydämistä, jotka syttyvät. Siksi meidän tehtävämme on tavoittaa nuoret ja tukea heitä elämään Jeesuksen seuraajina omassa arjessaan,

Jussi Miettinen

Jussi Miettinen
OPKOn pääsihteeri

omassa elämänpiirissään ja omassa kutsumuksessaan. 10 000 ei ole vain numero. Se on näky sukupolvesta, joka löytää Jeesuksen ja vie ilosanoman eteenpäin toinen toiselleen, nuorisokulttuurin eri kerrosten läpi ja maantieteellisten rajojen yli.

Oletko mukana? ●

MITÄ OPKO TEKEE?

- OPKO järjestää toimintaa 7–20-vuotiaille **lapsille ja nuorille**. Leireillä ja illoissa opimme Raamattua ja vietämme mukavaa aikaa yhdessä: opko.fi/koululaiset
- Järjestämme **opiskelijatoimintaa** suomeksi 10 paikkakunnalla ja ruotsiksi neljällä: opko.fi/opiskelijat
- **Veritas Forum** -keskustelutilaisuuksia järjestämme suurimmilla yliopistopaikkakunnilla: veritasforum.fi
- OPKolla on 38 työntekijää, joista suurin osa on osa-aikaisia.
- Järjestämme koulutuksia: ajattelunakatemia.fi ja maanmuuttajat.fi.
- OPKO omistaa Tapahtuma- ja leirikeskus **Enä-Sepän** Vihdin Ojakkalassa: enaseppa.fi
- OPKolla ja Enä-Sepällä on Ekokompassi-ympäristösertifikaatti.

LÖYDÄT MEIDÄT MYÖS SOMESTA

Paluu tulevaisuuteen – nuoret tavoittamaan nuoria

OPKOn liittohallituksen jäsen Cristoffer Perret on ollut mukana tekemässä OPKOn uutta strategiaa.

Jonathan Vik pitää puhetta Ahvenanmaalla aktioviikon tapahtumassa.

Arkin toimitus

Jumalan Henki liikkuu nuorten parissa juuri nyt voimallisesti. Nuoret ovat avoimia evankeliumille. Nyt on sadonkorjuun aika! OPKOssa valmistellaan parhaillaan uutta strategiaa, jonka tavoitteena on tänä poikkeuksellisen ajanjaksona vahvistaa opiskelija- ja koululaistyön vaikuttavuutta sekä rakentaa kestävä pohja tulevaisuuden kasvulle ja kehitykselle. Strategia nuijitaan liittohallituksen kesäkuun kokouksessa, joten yksityiskohdat voivat vielä tarkentua.

Liittohallituksen jäsen **Christoffer Perret** kiteyttää strategian ytimen näkyyn *”10 000 Jeesuksen seuraajasta”* – nuorista, jotka tekevät Jumalan valtakunnan näkyväksi omissa arjessaan ja omissa yhteisöissään. Uusi strategia on tarkoituksella dynaaminen ja kehittyvä neljännesvuosittain.

– Haluamme tavoittaa 10 000 Jeesuksen seuraajaa, jotka tekevät Jumalan valtakunnan näkyväksi oman kutsunsa mukaan – kouluilla, kampuksilla, kaikkialla, Perret kertoo lainaten OPKOn uutta missiolausetta.

Miksi juuri 10 000?

Päsishteeri **Jussi Miettisen** mukaan Raamatussa usein ihmisjoukon kokoa kuvaava luku 10 000 ei ole tarkasti silmäpari silmäparilta laskettu ihmismäärä, vaan symbolinen ilmaus suuresta ja vaikuttavasta joukosta. Se kuvaa mittakaavaa, joka ylittää yksittäisen ihmisen vaikutuspiirin.

– Kriittisen massan teorian mukaan tarvitaan jotakuinkin

tällainen joukko aktiivisia Jeesusta seuraavia opiskelijoita, jotta tämän päivän opiskeleva nuoriso Suomessa tavoitetaan evankeliumille. Ja koululaiset vielä tähän päälle! Miettinen toteaa.

OPKOn työntekijämäärä on viime vuosina kasvanut ja työ on levinnyt uusiin kaupunkeihin. Myös uusia työmuotoja on aloitettu. OPKOn uudessa strategiassa painostetaan etenkin siihen, että nuoret varustetaan itse toimimaan Jeesuksen asialla omissa ympäristöissään. Christoffer Perretin mukaan strategiatyössä onkin haluttu palata OPKOn alkuperäiseen toimintamalliin, jossa opiskelijat tavoittavat opiskelijoita.

– Varustamme opiskelijoita ja koululaisia tekemään Kristusta tunnetuksi, rakastetuksi ja seuratuksi.

– Evankeliumi leviää parhaiten suusta suuhun -menetelmällä, nuorilta nuorille. Me vanhemmat voimme olla heidän rinnallaan sparraajina, esirukoilijoina, lähettäjinä ja kouluttajina, Miettinen jatkaa.

Dynaaminen strategia kasvua varten

– Uudessa strategiassa on vahva nuorten tavoittamisen meininki, Perret kertoo.

Samalla strategiassa painotetaan organisaation ja talouden kehittämistä siten, että toiminnan kasvu olisi mahdollista pitkällä aikavälillä. Käytännössä tämä näkyy työntekijöiden työotteen muutoksena entistä valmentavampaan ja varustavampaan suuntaan. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa varainhankintaa sekä kehittää johtamista ja

UUTISIA

toimenkuvia niin, että ne tukevat strategian toteutumista kestäväällä tavalla.

Perretin mukaan tarkoituksena on rakentaa jatkuva strategia: kolmen vuoden tavoitteita seurataan vuosittaisilla välitavoitteilla, ja johtoryhmä arvioi kehittymistä neljä kertaa vuodessa.

Kasvua ja muutosta monilla alueilla

OPKOn uusi strategia tähtää kasvuun ja muutokseen laajasti: pienryhmissä, organisaatiossa, alumnitoiminnassa tai esimerkiksi yhteistyössä etenkin niiden nuorisotyön toimijoiden kanssa, jotka jakavat näkymme.

– Rukoilemme, että Jumala antaa tähän maahan uuden nuorisoherätyksen. Ja että saisimme olla Jeesuksen peesissä! Miettinen toteaa.

Strategian toteuttamiseksi OPKO kutsuu myös *Arkki*-lehden lukijoita rukoilemaan järjestön työntekijöiden, toiminnan ja etenkin aktiiviuorten puolesta.

– Näkymme on suuri ja resurssit rajalliset. Kasvavaa tukea ja uusia tukijoita, jotka haluavat OPKOn työn kautta kylvää siemeniä hyvään maahan, tarvitaan paljon lisää, pääsihteeri muistuttaa.

Strategiatyötä on valmistellut erillinen työryhmä yhdessä työntekijöiden ja liittohallituksen kanssa. Työryhmään ovat kuuluneet **Jussi Miettinen, Lilian Lindén, Pekka Ryhänen, Benjamin Sandell** sekä **Christoffer Perret**.

Paulus polkee hyvää – tue hyvää työtä

Liikenteestä ja pyöräilystä innostunut seitsemänvuotias Paulus haluaa kannustaa ihmisiä tukemaan hyvää työtä lupaamalla polkea kilometrejä lahjoitusten hyväksi. Kampanjassa tukijat sitoutuvat lahjoittamaan valitseman summan jokaista Pauluksen polkema kilometriä kohden. Kampanja järjestetään 1.6.–11.8.2026 yhteistyössä OPKOn ja Medialähetys Sanansaattajan (Sansa) kanssa. Lahjoitukset ohjataan Sansan kautta kristilliseen työhön Sri Lankassa sekä OPKOn koululaistyöhön Suomessa. Viime kesänä Paulus pyöräili noin 400 kilometriä, mutta tämän kesän tavoite on hänen mukaansa *”yhdeksän kvadriljoonaa kilometriä”*. Lisätiedot: opko.fi/paulus

Laaja tuki ystäviltä OPKOlle

Kuukausittain pidettävät senioriseurats kokoavat kolmisenkymmentä osanottajaa Ilkka ja Leena Seppälän kotiin Helsingissä.

”Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seuratkaa heidän uskoansa.” (Heb.13:7)

Nämä sanat ovat monille OPKOn ystäville merkinneet paljon ja juuri tämä on innoittanut monia tukemaan OPKOn työtä. Ystävät ovat pitkään tukeneet OPKOn työtä motolla: *”Olemme saaneet OPKO:lta paljon, nyt haluamme antaa jotakin hyvää takaisin.”* Ystävien vuosikokouksessa keskusteltiin työn jatkosta ja tavoista tukea opiskelijatyötä parhaalla mahdollisella tavalla. Kirkon ja yhteiskunnan tuen vähentyessä ystävien taloudellinen ja hengellinen tuki on entistä tärkeämpää.

Ystävät tukevat OPKOn toimintaa lahjoituksin ja tukirahaston kautta sekä tarjoamalla yhteisön, jossa yhteys OPKOn työhön voi jatkua opiskeluvuosien jälkeenkin. Tavoitteena on, että opintonsa päättävät nuoret liittyisivät sekä paikallisen työntekijän kannattajiksi että OPKOn ystävien jäseniksi, jotta side ystäväjoukkoon säilyisi keskeytyksettä. Toimintaan voi osallistua monin tavoin, esimerkiksi senioriseurojen, ystäväpyhien, rukousryhmien, retkien, aluekokoontumisten ja Enä-Sepän kehittämisen kautta. Jäsenmaksua ei ole, mutta vapaaehtoinen kannatusmaksu on 30 euroa vuodessa.

Lisätietoa: opko.fi/ystavat

Risto Oinonen

Sunnuntaina 14.6. OPKOn ystäväpyhä Laajasalon kirkossa klo 12

12.00 messu, saarna: **Jussi Miettinen**

14.00 Rennot Jussin 60v. kakkukahvit Laajarannassa (*Humalniementie 15*).

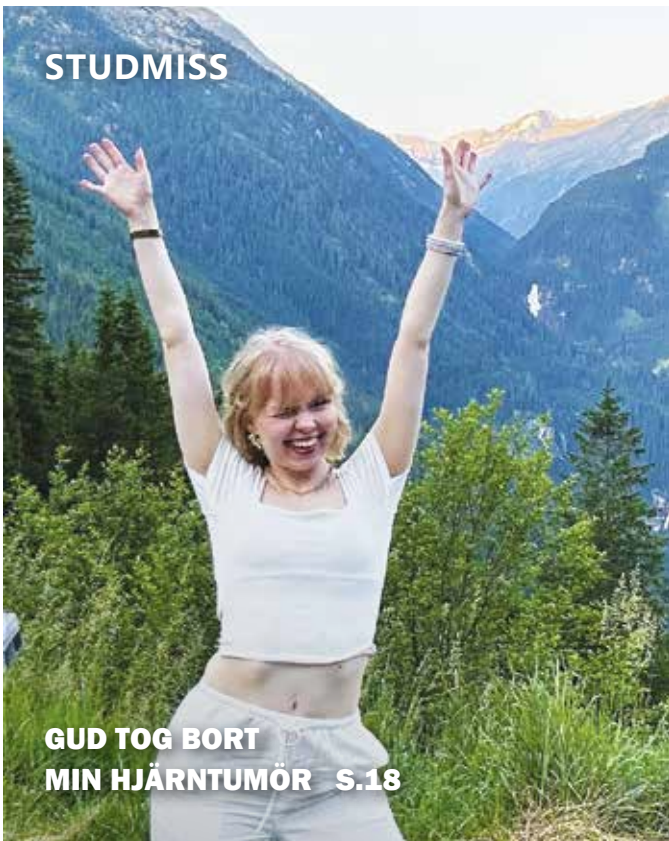
Lämpimästi tervetuloa kaikki OPKOn työn ystävät!

VERITAS FÖRUM

**EUTANASIASTA JA
IHMISARVOSTA S. 10**

STUDMISS

**GUD TOG BORT
MIN HJÄRNTUMÖR S.18**

TEEMA

Jussi Miettinen ”
juhlahaastattelussa:

**YMMÄRSIN, ETTÄ RIITÄN JA KELPAAN.
JUMALAN ARMO KIRKASTUI MINULLE
MULLISTAVALLA TAVALLA.**

arkki 2/2026

Arkki on Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetysten jäsen- ja tiedotuslehti ISSN 0786-4035. Tilaukset, osoitteenmuutokset, palautteet ja ilmoitusmyynti: Osoite OPKO / Arkki, Hämeentie 155 A 9, 00560 HELSINKI Puhelin (09) 612 9940. Sähköposti arkki@opko.fi Internetissä opko.fi/arkki

Päätoimittaja **Jussi Miettinen** Toimitussihteeri, taitto ja kansikuva **Ilkka Konturi** Paino Painotalo Seiska Painos 2/2026 4800 kpl Arkki ilmestyy vuonna 2026 viikoilla 16, 23, 36 ja 46. Aineisto toimitukseen viisi viikkoa aikaisemmin. Mediatiedot www.opko.fi/arkki

Arkki on ilmestynyt vuodesta 1989. Arkin edeltäjiä olivat tiedotuslehti OPKO-sanomat ja opiskelijalehti Pro Fide. OPKO on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piiriin kuuluva kristillistä koululais- ja opiskelijatyötä tekevä järjestö. OPKO järjestää säännöllistä opiskelija- ja nuortentoimintaa suomen, ruotsin ja englannin kielellä yhteensä 14 paikkakunnalla. OPKO on perustettu 1964.

JUMALAN VALTAKUNNAN PIONEERI

60 vuotta täyttäneen Jussi Miettisen elämäntyössä tärkeää on ollut nuorten tavoittaminen, mutta ei pelkästään se. Mieltinen on halunnut myös varustaa heidät.

TEKSTI **PETRI VÄHÄSARJA** KUVAT **ILKKA KONTTURI**

Ovella tapaan ensin Aamoksen ja Pablon, kääpiösnautserit. Isäntä tarjoaa kokista, mutta itselläni on omat kofeiinittomat Pepsit mukana. Jussi Mieltinen juo Coca-Cola Zeroa ja kertoo, totta kai, alkuun henkilötunnuksensa: 010666. Opiskelija- ja Koululaislähetysten pääsihteeri täyttää pian 60 vuotta. Haastatteluhetkellä on toukokuu.

– Aika hurjalta tuntuu, kun en millään tavalla koe itseäni kuusikymppiseksi, Jussi sanoo.

Jussi varttui Turussa kolmelapsisen perheen kuopuksena. Äiti oli lastentarhanopettaja, isä maatalousbisneksessä. Mieltisellä on kaksi isosisko, Kristiina ja Anna-Mari, joista jälkimmäinen tunnetaan runoilijana. Hänen sukunimensä on Kaskinen.

Lapsena Jussi oli herkkä ja luova. Jotkut veikkasivat, että hänestä tulisi näyttelijä. Yläasteella hän joutui koulukiusaamisen uhriksi.

– Vatsasta nipisti, kun piti mennä kouluun.

– Olen käsitellyt asiaa terapiaa myöten ja antanut anteeksi.

Mutta jälki jäi.

– Edelleen jos joku vaikka nauraa bus-

sissa, saatan nanosekunnin ajan ajatella, että nauraako se mulle.

JUSSISTA TULEE PAPPI

Jussi tiesi jo lapsena, että hänestä tulee pappi. Se oli erikoista, koska suvussa ei ollut pappeja.

– Muistan, kun 7-8-vuotiaana keskustelimme kavereiden kanssa, mitä kenestäkin tulee isona. Pasi, joka asui samassa kerrostalossa kuin me sanoi, että ”Jussista ainakin tulee pappi”.

Jussi oli hetken hiljaa. Mistä Pasi tiesi?

– En ollut kenellekään kertonut, en edes vanhemmille.

Jussin ollessa 13-vuotias sisko Anna-Mari antoi hänelle Uuden testamentin nykysuomeksi. Lupaava yleisurheilija keskittyi kuitenkin enemmän treenaamiseen. Jussin valmentaja oli tunnettu juoksija **Martti Vainio**.

Rippikoulun Jussi kävi Kansan Raamattuseuran leirillä. Se vahvisti Jussin pappiskutsumusta, mutta tärkeintä oli edelleen urheilu.

Vuonna 1984 Martti Vainio sai hopeaa Los Angelesin olympialaisissa 10 000 metrin matkalla, mutta jäi kiinni dopingin käytöstä.

– Se oli kova isku minulle ja muille

Vainion juoksutallin jäsenille.

Jussi lähetti Vainiolle kortin, jossa luki ”*aamu tulee aina*”.

– Minusta se oli aika fiksu kortti. En ottanut kantaa tapahtumiin, mutta kortti kertoi toivosta synkän yön jälkeen.

RISTI POIS PIILOSTA

Vainion käry suisti Jussin uskonelämän uusille jengoille. Jussi ajatteli, että jos hänestä ei tule maailman parasta urheilijaa, hänestä tulee sitten maailman paras uskovainen.

– Luin Raamattua kolme kertaa päivässä ja rukoilin paljon.

Nuurukainen treenasi uskoa kuin juoksua. Samalla hän joutui ”lain alle”.

– Ajattelin, että täältä tullaan. Nyt noukitaan itsestä kaikki paha pois kuin irtokivet pellolta. Silloin en vielä ymmärtänyt, että pintamullan alla möllötti perisyynnin kallio.

Samana vuonna tuli äkkipysähdys. Jussin paras kaveri **Timo Vainio** kuoli kesken koulupäivän.

Timo ja Jussi olivat olleet kahdella Sley'n rippileirillä samaan aikaan isoina, ja he viettivät muutenkin paljon aikaa yhdessä.

Timon kuolemaa edeltävänä iltana

TEEMA

Jussi, Timo ja neljä muuta kokoontuivat raamattupiiriin. Nuoret päättivät ostaa kakun, kuin juhliakseen ystävyyttä. He lukivat läpi Galatalaiskirjeen – yhden luvun kukin.

– Timo sanoi, ettei usko minkään tässä elämässä tapahtuvan sattumalta.

Seuraavana päivänä koulussa, kun Jussi meni ruokatunnilla pihalle, lippu oli puolitangossa.

Joku kysyi ”kuka on kuollut?”.

– Tiesin sydämessäni vastauksen. Juoksin sanaakaan kavereille sanomatta rehtorin kansliaan ja kysyin. Hän sanoi Timon nimen.

Jussi oli silloin abiturientti, Timo oli lukion toisella.

Jussin mielessä kaikui Timon lause: mitään tässä elämässä ei tapahdu sattumalta.

– En ollut aiemmin uskaltanut koulussa kertoa kenellekään Jeesuksesta, mutta kun Timo kuoli, nostin rippiristin paidan alta sen päälle. Ymmärsin, että maailman tärkein asia on se, mitä ihmiselle tapahtuu kuoleman jälkeen. Sain rohkeuden pitää aamunavauksen. Siinä sanoin: ”*Taivaan ovella ratkaisee vain yksi juttu – oletko Jeesuksen tuttu.*”

HUIPULLA PALAA TULI

Timolle alettiin puuhata muistojuhlaa. Timon sisko ehdotti, että kukkien ostamisen sijaan voitaisiin tukea nuorisotyötä. Jussin sisko Anna-Mari keksi tapahtumalle nimen: Maata näkyvissä. Tapahtuma järjestettiin Pallivahan seurakuntakeskuksessa Turussa.

– Näin siellä näyn suunnattoman suuresta nuorisojoukosta. Koin Jumalan kutsuvan minua tekemään pappina työtä nuorten parissa.

Ensimmäisessä Maata näkyvissä -tapahtumassa soittivat muun muassa The Road ja Alabasteri-yhtye. Lisäksi oli raamattutunteja.

Tapahtumasta tuli vuosittainen.

– Sen kehitys on ollut suuri Jumalan ihme. Ensin oli 100 ihmistä, sitten 300, 600, 900, 1500, 3000, 11 000, Jussi luettelee.

Vuonna 1985 Jussi aloitti työt Maata näkyvissä -festareiden projektisihteerinä. Hän oli kuitenkin allapäin, ja edelleen lain alla.

– Voin pahoin. Sanoin Jumalalle, että jos et auta, en tiedä mitä itselleni teen.

Jussi itki lattialla, kun hän tunsu, että joku tuli huoneeseen.

– Näin kuvan vuoresta, jonka huipulla paloi tuli. Mieleeni tuli Vanhan testamentin kohta, jossa Abraham kutsuttiin uhraamaan poikansa Iisak, mikä on esikuva siitä, mitä Jumala teki, kun antoi Poikansa Jeesuksen. Kuulin kysymyksen: Jos se, mitä minä tein sinun puolestasi, riittää minulle, eikö se riittäisi myös sinulle?

– Ymmärsin, että riitän ja kelpaan. Jumalan armo kirkastui minulle mullistavalla tavalla, Jussi kertoo.

MÄLSÄ PAIKKA LANDELLA

Vuonna 1986 Jussi aloitti teologian opiskelut Åbo Akademiassa. Samalla hän työskenteli Maata näkyvissä -festareiden projektisihteerinä. Hän hoiti tehtävää vuoteen 1991 asti, kunnes hänestä alkoi tuntua siltä, ettei enää haluaisi olla kävelvä Maata näkyvissä -festarit.

Sleyssä, joka oli festarin pääjärjestäjä, toivottiin kuitenkin Jussin jatkavan. Jussi lupasi rukoilla asian puolesta.

– Festareiden jättäminen tuntui vaikealta. Olivathan ne minulle kuin oma lapsi.

Jussi pyysi rukoustukea ruotsalaiselta ystävältään **Janne Johanssonilta**, joka totesi asiaa rukoiltuaan, että ehkä Jussi saisi vahvistuksen päätökselleen jonkun ihmisen kautta Suomessa. Jussi oli luvannut kertoa päätöksensä Sley **Heikki Haatajalle** uuden vuoden jälkeisenä maanantaina. Edellisenä iltana Jussi meni Marja-serkkunsa kutsumana Sanan ja rukouksen iltaan, jossa Kansan Raamattuseuran aktiivi **Kerttu Pura** sanoi yllättäen Jussille: ”*Seisot tienristeyksessä. Tiedät, mitä sinun pitää valita. Tee sen mukaan.*”

– Kyyneleet valuiivat pitkin poskea, ja päätin, mitä tulisi tehdä.

Jussi ilmoitti Haatajalle, että lopettaisi festareiden parissa.

Oli Jussi kuitenkin kuvioissa sen jälkeenkin. Vuosina 1991–1992 hän toimi festareiden konsulttina.

Sitten Kansanlähetyksen nuorisotyön johtaja **Leif Nummela** soitti ja pyysi Jussia seuraajakseen.

– Menin Ryttylään haastatteluun. Se oli ihan mälsä paikka, jossain landella. Haastattelussa kerroin vain kaikki huonot puolet itsestäni.

– Oli mulla kyllä jättiraamattu mukana. Näin paksu, Jussi näyttää.

Kotiin lähtiessä Jussi puristi Honda Accordin rattia ja rukoili: ”*Herra, en ha-*

lua joutua tänne.”

Sitten tuli kesä, ja mieli alkoi muuttua. Nummela soitti Jussille, että hänet oli valittu.

DANIELLEN HAASTATELU

Jussi toimi Kansanlähetyksen nuorisotyön johtajana 1993–2006. Hän alkoi kehittää Nuorten kesä -tapahtumaa ja harrasteripareita.

– Evankelista **Kalevi Lehtinen** tuli nuorille tutuiksi kymmenissä suurtahtumissa ympäri Suomen. Kalevin esittämään alttarikutsuun vastasi noina vuosina satoja nuoria.

”Musiikkitallikin” oli laadukas.

– **Juha Tapio**, Bass’n helen, Mikko Goes to Heaven ja **Jukka Leppilampi** esiintyivät tapahtumissamme.

Kansanlähetyksessä Jussi tapasi myös tulevan vaimonsa Danielen, joka oli *Uusi Tie* -lehdessä toimittajana.

Danielle oli kysynyt lehden päätoimittajalta **Leif Nummelalta**, ”*onko tuo nuorisotyön johtaja vapaa.*”

– Danielle teki minusta haastattelun.

Hän ihastui ”*Jussiin ja hänen kirjahyllynsä.*” Jussi oli jo silloin kirjojen ystävä.

– Nykyisessä kodissa kirjahyllyjä on yhden sijasta kuusi kappaletta.

Danielle ja Jussi avoituivat vuonna 1999. He saivat kaksi tytärtä.

AVOIMUUDEN ILMAPIIRI

Vuonna 2008 Jussi valittiin Suomen Ev. lut. Opiskelija- ja Koululaislähetyksen pääsihteeriksi.

– Halusin painottaa Jumalan sanan opettamisen rinnalla evankelioimistytötä. Sille oli tarvetta, koska työni alussa ani harvoin kuulin kenenkään tulleen uskoon. Nyt puhaltavat uudet tuulet, ja nuoret ovat avoimia Jeesukselle, Jussi arvioi.

Miettisen mukaan OPKOn evankelioimisnäky on vahvistunut vuosi vuodelta, ja myös nuoret ovat muuttuneet.

– Nykyajan nuorten on vaikea sitoutua auktoriteetteihin. He haluavat tehdä omat päätöksensä ja ymmärtää syyt niiden taustalla. Siksi heidän kanssaan täytyy keskustella, kuunnella ja käydä asiat läpi yhdessä — vasta silloin he voivat sitoutua aidosti.

– Toisaalta nuoret ovat aiempaa avoimempia. Jotkut jopa lukevat Raamattua koulussa ruokatunnilla ja kertovat uskostaan rohkeammin kuin ikätoverinsa

Jussi Miettinen nuorena vuonna 1989.

Jussi Miettisen uran merkkipaaluja

1985–1991 – Maata Näkyvissä -festareiden johtaja
1992 Teologian maisteri
1993–2006 – Kansanlähetyksen nuorisotyön johtaja
2006–2008 – Suomen Evankelisen Allianssin nuorisotyön inspiraattori
2000–2016 – World Evangelical Alliancen (WEA) nuorisokomission jäsen
2006–2008 – Johtamisen ja nuorisotyön maisteriopinnot
2008– OPKOn pääsihteeri
2010–2012 – Työnohjaajakoulutus
2017–2019 – Johtamisen erikoisammattitutkinto
2018– African Leadership Institute for Community Transformation (Etelä-Afrikka), Transformational Leadership -koulutus

Lisäksi lukuisia kansainvälisiä konferensseja ja verkostoja

Halutessasi voit osallistua Jussin syntymäpäiväkeräykseen. Sen tuotto ohjataan OPKOn työhön nuorten tavoittamiseksi evankeliumilla. Kerätystiedot lehden keskiaukeamalla.

esimerkiksi 90-luvulla.

OPKOn työtä tehdään 14 paikkakunnalla. On opiskelijailtoja, akateemista debatteja eli Veritas Forumeita, yliopistomissioita, nuortenleirejä, ja pienryhmätoimintaa.

– Pyrimme siihen, että nuoret olisivat vaikuttamassa siellä, missä he elävät. Että he voisivat evankeliumin mukanaan, emmekä vain odottaisi, että Jeesusta etsivät ihmiset löytäisivät tiensä kokoontumistilojen sukoihin.

OPKO toimii kahdella kotimaisella kielellä ja yhä vahvemmin myös kansainvälisten opiskelijoiden parissa englanniksi.

– Meillä on näky ja into kertoa yhä suuremmalle joukolle nuoria evankeliumi. Toivon saavani vielä työurani aikana nähdä suuren nuorisoherätyksen.

OPKO kuuluu myös evankelikaaliseen IFES-järjestöön (International Fellowship of Evangelical Students), joka toimii 180 maassa.

– Tunnustustenvälisyys on yksi virta työssämme, mutta OPKOn sydän on luterilainen.

Jussi ajattelee, että hänen tähänastinen elämäntyönsä on ollut nuorisotyön pioneerin tehtävä.

– Maata näkyvissä -festarit täytti juuri 40 vuotta. Vaikka en missään muussa olisi saanut olla mukana, tästä olen Jumalalle kiitollinen. Olen halunnut tavoittaa nuoria ja varustaa heitä palvelemaan Jumalaa ja lähimmäisiään saamallaan lahjoilla.

– Olen kokenut kutsumukseksi ja ehkä jopa Luojalta saamakseni lahjaksi synnyttää uutta. ●

Ihmisarvo perustuu luotuna olemiseen – kevään Veritas Forumit toivat vaikeat kysymykset yliopistoihin

Jyväskylän foorumissa keskustelu kävi ajoittain kiihkeänä, kun pastori Eelis Halmemies ja kirjailija-juristi Jarkko Tontti keskustelivat ihmisarvosta. Moderaattorina toimi musiikkikasvatuksen opiskelija Olivia Joki.

Jyväskylän ihmisarvon ja uskon suhdetta käsittelevässä foorumissa keskustelivat kristitty ja ateisti. Pastorin ja kemian tutkijan **Eelis Halmemies** mukaan ihmisarvo perustuu luotuisuuteen. Hänen mukaansa kristillisessä ajattelussa ihmisen arvo perustuu siihen, että ihminen on luotu Jumalan kuvaksi ja on siksi ehdottoman arvokas. Maallistuneessa maailmankuvassa ihmisarvo jää hänen mukaansa helposti ihmisten keskinäiseksi sopimukseksi, jolloin sen perusta voi horjua.

Ateistista näkökulmaa edustanut kirjailija-juristi **Jarkko Tontti** esitti, että ihmisarvo on vakaammalla pohjalla ilman uskonnollista perustaa. Hän katsoi, että Jumalan nojaava moraaliperusta tekee moraalista mielivaltaisen. Hän määritteli ihmisarvon jokaiselle kuuluvaksi luovuttamattomaksi arvoksi ja liitti sen erityisesti yhdenvertaisuuteen lain edessä.

Halmemies varoitti, että jos ihmisarvo irrotetaan Luojasta, yhteiskunnat voivat alkaa määritellä, kuka kuuluu täysivaltaisesti ihmisyyden piiriin.

USKO, TIEDE JA ELÄMÄN LOPPU

Tampereen tieteen ja uskonnon suhdetta käsittelevässä foorumissa panelistit täydensivät toistensa näkemyksiä pikemmin kuin asettuivat vastakkain. Sekä emeritusprofessori **C. John Collins** ja uskonnon sosiologi **Ali Qadir** korostivat, ettei tieteen ja uskonnon välillä ole välttämättä todellista ristiriitaa, vaan

Jos ihmisarvo irrotetaan Luojasta, yhteiskunnat voivat alkaa määritellä, kuka kuuluu täysivaltaisesti ihmisyyden piiriin.

kysymys on usein siitä, miten niiden suhde ymmärretään. Aihepiiri avautuu historian ja filosofian ymmärryksen kautta.

Oulun yliopistolla puolestaan tarkasteltiin ihmiselämän loppuvaiheen kysymyksiä. Syöpätautien erikoislääkäri **Eeva Rahko** lähestyi aihetta lääkärin etiikan näkökulmasta. Hän korosti elämän kunnioittamista, kärsimyksen lievitämistä ja vahingon välttämistä lääketieteen keskeisinä periaatteina.

Soveltavan filosofian ja soveltavan etiikan dosentti **Susanne Uusitalon** mukaan eutanasian arviointi on vaikeaa, koska keskeiset käsitteet – kuten kärsimys, ihmisarvo ja hyvä elämä – ovat itsessään kiistanalaisia. Uusitalo totesi, että sekä eutanasian kannattajat että vastustajat vetoavat ihmisarvoon, mutta ymmärtävät sen eri tavoin.

Sairaalapastori **Juha Kyllönen** korosti kristillistä näkemystä elämästä Jumalan lahjana ja ihmisarvosta luovuttamattomana.

Vanhan testamentin emeritusprofessori C. John Collins korosti, että kristillinen maailmankuva voi tarjota vahvan perustan tieteelliselle tutkimukselle. Vasemmalla sosiologian professori Ali Qadir.

Veritas Forum Finlandin koordinaattori **Lilian Lindén** kuvailee foorumeita onnistuneiksi. Keskustelut olivat syvällisiä ja yleisö osallistui aktiivisesti esittämällä teräviä kysymyksiä.

Kevään aikana nähtiin myös uusia alkujä! Tampereella Veritas Forum järjestettiin Hervannan kampuksella ensimmäistä kertaa useaan vuoteen, ja Oulussa syntyi uusi Veritas-tiimi tauon jälkeen. Jyväskylässä toiminta puolestaan jatkui vahvana. Ilonaihe ovat foorumeiden järjestelytiimeihin liittyneet uudet opiskelijat.

Rasmus Rantanen
tukityön assistentti

Veritas Forumit ovat yliopistoilla järjestettäviä OPKOn koordinoimia keskustelutilaisuuksia, joita järjestetään yhteistyössä opiskelijajärjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Emme ainoastaan lue Raamattua – olemme osa sen kertomusta

C. John Collins kuvattuna Tampereen Veritas Forumin jälkeen, jossa hän keskusteli tieteen ja uskonnon suhteesta Ali Qadirin kanssa.

Näin muistuttaa Vanhan testamentin tutkija, emeritusprofessori **C. John Collins**, jonka mukaan kristillinen usko menettää syvyytensä, jos sen juuret irrotetaan siitä kertomuksesta, joka alkaa maailmankaikkeuden luomisesta.

Collinsin mukaan Vanha testamentti rakentaa perustan koko raamatulliselle maailmankuvalle. Se kertoo luomisesta, ihmisen lankeemuksesta ja Jumalan pelastussuunnitelman alkuvaiheista – kertomuksesta, joka huipentuu Jeesukseen Kristukseen. Samalla se kutsuu lukijansa mukaan tähän suureen tarinaan.

– Me emme ainoastaan lue tätä kertomusta – olemme osa sitä, Collins kiteyttää.

Hänen mukaansa juuri tämä antaa elämälle tarkoituksen: kyse ei ole sattumanvaraisesta olemassaolosta, vaan viisaasta ja hyväntahtoisesta suunnitelmasta, johon ihminen kuuluu alusta asti.

KIRJOJEN KOKOELMA, EI YKSI ÄÄNI

Vanhaa testamenttia ei Collinsin mukaan voi lukea yhtenäisenä, tasapaksuna tekstinä. Jokaisella kirjalla on oma tehtävänsä, tyyliensä ja historiallinen kontekstinsä. Keskeistä on ymmärtää, mitä kukin teksti merkitsi alkuperäiselle yleis-

sölleen. Vasta sen jälkeen voidaan kysyä, mitä se merkitsee meille tänään.

Tämä vaatii kurinalaista lukutapaa. Tekstiä ei tule irrottaa omasta ajastaan eikä soveltaa suoraan nykyhetkeen, mutta toisaalta lukijan tulee nähdä itsensä osana samaa jatkumoa – kertomuksen perillisinä.

YHTEISÖ ENNEN YKSILÖÄ

Yksi keskeinen havainto Collinsin tutkimuksessa liittyy näkökulmaan: Vanhan testamentin tekstit on suunnattu ennen kaikkea yhteisölle, ei yksilölle. Sama koskee myös ajatusta ihmisestä Jumalan kuvana. Länsimaisessa ajattelussa ilmaus on usein ymmärretty yksilön ominaisuutena – älykkyytenä, moraalisuutena tai tietoisuutena. Collinsin mukaan heprealaisessa ajattelussa painopiste on kuitenkin yhteisössä.

Jumalan kuva toteutuu kansassa, joka elää kutsumuksensa mukaisesti. Se näkyy arjen uskollisuudessa: luotettavuutena, oikeudenmukaisuutena ja lähimmäisen auttamisena. Sananlaskujen kirja on tästä hyvä esimerkki. Sen tavoitteena ei ole vain yksilön sisäinen kehitys, vaan sellaisen yhteisön rakentaminen, jossa ihmiset voivat luottaa toisiinsa – silloinkin, kun elämä käy vaikeaksi.

JUMALAN RAKKAUS TOISTEN KAUTTA

Yksi Collinsille henkilökohtaisesti merkittävimmistä kertomuksista löytyy Ruutin kirjasta. Hän kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten Jumalan uskollinen rakkaus välittyi ihmisten kautta.

Ruut, joka ei ole israelilainen, osoittaa poikkeuksellista uskollisuutta anopilleen Noomille. Boas puolestaan toimii armollisesti ja oikeudenmukaisesti. Molemmat ovat välineitä, joiden kautta Jumalan huolenpito tulee näkyväksi.

Kertomuksen ytimessä on ajatus, että Jumalan läsnäolo ei ilmene vain suorina ihmeinä, vaan usein ihmisten välityksellä. Ruutin kirjassa on kohta, jossa ei ole täysin selvää, puhutaanko Jumalan vai ihmisen uskollisesta rakkaudesta – ja juuri tämä on Collinsin mukaan koko kertomuksen voima.

Teksti: Rasmus Rantanen
Haastattelu: Aleksi Markkanen

C. John Collins oli myös pääpuhujana Kansanlähetysoyrykoston ja OPKon järjestämässä Apologiaforumissa, johon liittyviä Collinssin haastatteluja löydät YouTubesta.

Evankeliumi ja lähetys

Jos saisit tavata jonkun Raamatun henkilöistä (Jeesusta lukuun ottamatta), kenet valitsisit? Vaihtoehtoja on monia, mutta yksi omista suosikeistani olisi ilman muuta apostoli Paavali. On häkellyttävää lukea kaikesta siitä, mitä Paavali sai elämänsä aikana aikaan. Oletko huomannut mitä hän kirjoitti, opetti, ja kuinka monta yhteisöä hänen työnsä seurauksena syntyi? Ja silti: Paavali ei varsinaisesti edes keskittynyt yhteisöjen perustamiseen.

Hän panosti **evankeliumin julistamiseen**. Yhteisöt syntyivät kuin sivutuotteena sen seurauksena, kun Sanan vastaanottaneet ihmiset parannuksena ja uskon kautta liittyivät pyhien joukkoon. Paavali ei keksinyt tätä itse, vaan hänen kutsunsa ja ymmärryksensä evankeliumin ensisijaisuudesta tuli suoraan Jeesukselta. Matteuksen evankeliumissa Jeesus sanoo:

”Tämä valtakunnan evankeliumi julistetaan kaikkialle maailmaan, kaikille kansoille todistukseksi, ja sitten tulee loppu.” (Matt. 24:14)

Tämä yksi jae paljastaa, miksi evankeliumi on lähetysten sydän. Nostan esiin kolme näkökulmaa.

1. Olemme täällä, koska evankeliumi ei ole vielä saavuttanut kaikkia kansoja

Jeesus liittää edellä mainitun sanansa Jumalan alkuperäiseen kutsuun ihmiselle: ihminen luotiin Jumalan kuvaksi,

”

Siellä missä Jeesus on elämämme kuningas ja hänen tahtonsa tapahtuu, siellä on myös hänen valtakuntansa.

ja hänelle annettiin tehtävä täyttää maa. Ihminen on kyllä ottanut käskyn todesta, mutta ikävä kyllä täyttänyt maan elämällä ilman Jumalan tuntemista ja katastrofaaliset seuraukset näkyvät kaikkialla.

Se mikä elämästä ilman Jumalaa puuttuu, on **evankeliumi**. Se synnyttää uskon sydämissämme, joka leviää ympäristöömme *”Jumalan kunnian tuntemisena”*. Ihmiset on luotu juuri Jumalan tuntemista varten. Kun maailmanlaajuinen ihmiskunta saa kiinni evankeliumista, alkaa muodostua maailmanlaajuinen perhe. Tämä on Jumalan suunnitelma Raamatun alusta sen loppuun: seurakunta eli Kristuksen ruumis.

2. Evankeliumi on valtakunnan evankeliumi

Jeesus ei jätä meitä arvailujen varaan sen suhteen, mitä evankeliumi on. Hän

määrittää evankeliuminsa valtakunnan evankeliumiksi. Tämä on tärkeä korostus ajassa, jossa halpa armo – mistä saksalainen teologi **Dietrich Bonhoeffer** puhui – on saanut jalansijaa.

Risti ja Jeesuksen kuolema syntiemme tähden ovat ilosanoman ydin. Ilman sitä ei ole mitään ilosanomaa. Mutta usein jää julistamatta se, mitä evankeliumi haluaa synnyttää: **iloista kuuliaisuutta** ja halua toteuttaa Isän tahtoa. Siellä missä Jeesus on elämämme kuningas ja hänen tahtonsa tapahtuu, siellä on myös hänen valtakuntansa.

3. Miten tämä liittyy OPKOn työhön?

Jeesuksen sana toteutuu absoluuttisesti, kun evankeliumi on saavuttanut jokaisen kansan, heimon ja kieliryhmän. Mutta voidaan ajatella myös näin: **opiskelijat ovat jo levinneet kaikkialle maailmaan**. Opiskelijamaailma on globaali todellisuus.

Jos OPKO haluaa tavoittaa 10 000 opiskelijaa ja nuorta, on selvää, ettei tätä joukkoa voi kerätä yhteen tilaan tai edes jakaa tasaisesti kaikkiin opiskelijajailtoihin. Mutta jos evankeliumi synnyttää uskoa, kuuliaisuutta ja uusia yhteisöjä, tässä voi olla avain OPKOn tulevaisuuteen:

Mitä jos keskittyisimme Paavalin tavoin julistamaan evankeliumia siellä, missä ihmiset jo ovat – ja autaisimme heitä seuraamaan Kristusta ja elämään hänen tahtonsa mukaista elämää omissa ympäristössään?

Evankeliumin jakamisen ensimmäisiä askeleita

Rukoile. Aloita kiittämällä siitä, että Jumalan valtakunta on jo tullut lähellesi – perheeseesi, ystäviisi, naapurustoosi. Pyydä silmiä nähdä, missä Jumala jo toimii.

Luo yhteyttä. Puhu ihmisille heitä välittämällä. Useimmat haluavat kertoa elämästään, huolistaan ja kipupisteistään, kun joku kuuntelee.

Jaa oma tarinasi. Mieti, miten Jeesuksen valtakunta on auttanut sinua vastaavissa tilanteissa. Kysy, saisitko kertoa siitä tapaamallesi ihmiselle. Tai pohdi, onko jokin Raamatun totuus, joka voisi olla Jumalan kutsu tai rohkaisu juuri tälle ihmiselle.

Jos valtakunnan evankeliumi tällä tavalla saavuttaa opiskelijoita ja synnyttää kristittyjä yhteisöjä kampuksille, ainejärjestöihin, kahviloihin ja opiskelija-asuntoihin, niin 10 000 ei ole mahdoton tavoite. Se on täysin mahdollinen, jos Jeesus itse saa tehdä sen meidän kauttamme.

Olkaamme siis rohkeita kertomaan ja näyttämään, millaista elämä on Jeesuksen kuninkuuden alla – ja rohkeita kutsumaan opiskelijoita (ja muitakin) liittymään niiden joukkoon, jotka vastaanottavat ikuisen elämän. ●

Benjamin Sandell
ruotsinkielisen opiskelijatyön johtaja

OPKOn ja Puls-yhteisön Disciple-konferenssista vuodelta 2025.

Tutut hiekkalinnat vai todellinen turva?

Jumala puhui minulle useampi vuosi sitten seuraavan tarinan: Jeesus kutsuu minua seikkailuun merelle, ja olenkin aluksi innoissani lähdössä matkaan, mutta kun saavun rannalle, säikähdän pelottavaa merta ja korkeita aaltoja, enkä uskalla astua veneeseen. Jäänkin sen sijaan tutulle ja turvalliselle rannalle rakentamaan hiekkalinnaa, mutta sitten säikähdän uudestaan, tarraan linnaani kiinni, ja se sortuu. Silloin Jeesus tulee hiekkalinnani paikalle, kohtaa minut hyvin intiimisti ja henkilökohtaisesti, ja kaikki pelkoni ja jännitykseni sulaa pois. Sydämeeni syttyy kaipaus, joka ei ole lähtöisin omasta sydämeistäni: kaipaus jättää aurinkoinen, mukava hiekkaranta ja lähteä valtamerelle etsimään pimeyden vallassa elävät ja valloittamaan valolle se, mikä vielä on pimeyttä.

Elämä Jeesuksen kanssa ei ole tuttua ja turvallista. Muutama vuosi sitten Jeesus syytti omaan sydämeeni uudenlaisen palon seurata hänen kutsuaan kalastaa ihmisiä ja tehdä opetuslapsia. Samalla viime vuosien aikana Jeesuksen läheisyys on paljastanut sydämeistäni jatkuvasti hiekkalinnvoja, jotka eivät kestä. Pysyn niin helposti mieluummin siinä, missä en ole alttiina kivulle, häpeälle tai hylätyksi tulemiselle – se tuntuu helpolta ja turvalliselta, mutta se ei ole Jeesuksen tie.

Jeesuksen seuraaminen on kulkemista tiellä, jolla omat hiekkalinnat sortuvat. Jeesus sanoo: *”Sillä se, joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka elämänsä minun tähteni ja evankeliumin tähden kadottaa, on sen pelastava”*. Jos haluan liittyä mukaan Jumalan suunnitelmaan ja toteuttaa hänen tahtoaan, jotta kaikki pelastuisivat, minun on pakko luopua omista systeemeistäni, jotka ovat tämän suunnitelman esteenä.

Rakentaessani omia hiekkalinnojani en myöskään koskaan löydä sitä elämää, jonka Jeesus tarjoaa. Se elämä on näennäisesti vaarallista, mutta sen tarjoama turva on todellista, koska sen turva ei perustu itseeni, vaan Jumalaan. Kun sydän uskaltaa irrottaa oteensa siitä, mihin se tarraa kiinni, löytää todellisen elämän, josta Jeesus puhuu – häntä aivan lähellä, vapaana toteuttamaan alkuperäistä tarkoitustaan, tuoden Jumalan valtakunnan todellisuuden sinne, missä sitä ei vielä ole.

Hanna Varvikko
opiskelija
Jyväskylän OPKO

”

Rakentaessani omia hiekkalinnojani en myöskään koskaan löydä sitä elämää, jonka Jeesus tarjoaa.

Mitä euroilla saadaan aikaan?

Kun avaamme OPKOn talouslukuja ja budjettitaulukoita, saatamme ensisilmäyksellä nähdä vain rivejä: tuloja, menoja. Taloussivujen numeroiden takana sykkii kuitenkin aina järjestöme sydän ja perimmäinen olemassaolon syy. Jokainen euro, joka OPKOn kautta kulkee, on valjastettu yhtä suurta päämäärää varten: toteuttamaan Jumalan meille antamaa lähetysmissiota.

Strategiamme ydin ei ole monimutkainen, mutta se on mullistava. Kutsumuksemme on kohdata nuoret ja opiskelijat siellä, missä he ovat, ja auttaa heitä kasvamaan Jeesuksen seuraajiksi. Tämä missio ei ole ihmisistä lähtöisin, vaan se on vastaus Kristuksen omaan lähetyskäskyyn.

Miten strategia muuttuu käytännön taloudenpidoksi? Se tarkoittaa sitä, että resurssimme ohjataan sinne, missä kohtaaminen tapahtuu. Tuore tilinpäätös vuodelta 2025 oli alijäämäinen 22 520,15 euroa. Viime vuoden luvut osoittivat lahjoitusten määrän kasvaneen. Lahjoittajien uskollisuus onkin meille suuri kiittolisuuden aihe ja konkreettinen osoitus siitä, että teemme tätä työtä yhdessä. Tulos muodostui kuitenkin negatiiviseksi johtuen muun muassa lakisääteisistä palkankorotuksista sekä muista kustannusindeksin mukaisesti nousseista kustannuksista.

Jotta nykyisistä taloushaasteista

päästään eteenpäin ja työ voi jatkua vahvana, tarvitsemme rinnallemme sekä uusia tukijoita että mahdollisuuksien mukaan nykyisten lahjoitusten ylöspäin pyöristämistä. Kiitos, että olet mukana mahdollistamassa sitä, että uusi sukupolvi saa kohdata Jeesuksen ja kasvaa Hänen tuntemisessaan. Jokainen lahja on sijoitus Jumalan valtakunnan työhön. Kun tuet OPKOn taloudellisesti tai kun hoidamme järjestön yhteisiä varoja vastuullisesti, emme vain pyöritä organisaatiota. Me teemme työtä sen eteen, että nuori voi löytää uskon, saada eväät elämään kristittyinä ja lähteä vuorostaan viemään hyvää uutista eteenpäin.

Tuula Mäkelä
talous- ja hallintopäällikkö

Lahjoita MobilePaylla:

Yleinen tuki (mihin eniten tarvitaan)

90660

MobilePay

TUE TYÖTÄMME

OPKOn toiminnan mahdollistavat vapaaehtoiset, jotka tukevat työtämme taloudellisesti. Lähde sinäkin kuukausilahjoittajaksi.

Työmme tukitili on:

F110 8000 1301 0446 09
(BIC DABAFIHH)

Viitteet

Yleinen tuki

mihin eniten tarvitaan 2998

Koululaistyö

Yleinen tuki koululaistyölle 2312

Varhaisnuorisotyö 2053

Koululais- ja nuorisotyö 2082

Opiskelijatyö

Valtakunnallinen 2040

Helsingin seutu 2118

Joensuu 2257

Jyväskylä 2121

Kuopio 2147

Oulu 2163

Pori 2189

Lappeenranta 2150

Tampere 2202

Turku 2215

Vaasa 2231

Seinäjoki 2273

Svenska verksamheten

Yleinen 9108

Helsingfors 910815

Jakobstad 910857

Mariehamn 910860

Vasa 910831

Åbo 910825

Enä-Seppä 2464

Muut

Pääsihteeri 2008

Lähetyskoordinaattori 231235

Apologiatyö 2477

Veritas Forum Finland 2095

Mediatyö 2299

Tukityö:

Toimisto, talous, tiedotus 2011

Polisihallitus on myöntänyt Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys ry:lle 8.12.2020 rahankeräyslupuan RA/2020/1574. Lupa on voimassa 1.1.2021 alkaen. Varainkeruu voidaan toteuttaa Suomessa pl. Ahvenanmaa niin, että kerätyt varat käytetään OPKOn aatteellisen tarkoituksen mukaisesti toteutettaviin kaikille avoimien opiskelija- ja nuorteniltojen, yleisöluentojen, lukupiirien, piennyriem, kerhojen, leirien, retkien ja koulutustapahtumien järjestämiseen, viestintään mediassa (mm. tapahtumatiedottaminen ja aatteellista tarkoitusta palveleva sisältö), nuorten henkilökohtaiseen tukeen ja valmennukseen (mm. keskusteluapu ja vapaaehtoistyöhön valmentaminen) sekä yleishyödyllisen toiminnan varustamiseen ml. OPKOn tilojen varustamiseen.

Tilaa nyt juhannuksena julkaistava uutuuskirja!

"Kosmos, Kirjoitukset ja Kristus – tutkimusmatka uskon rationaalisuuteen"

Teoksessa yksitoista suomalaista tutkijaa ja ajattelijaa pohtii, onko kristillinen usko järjen vastainen vai perusteltavissa oleva maailman-katsomus. Kirjan mukaan kristillinen todellisuuskäsitys kestää hyvin luonnontieteen, filosofian ja historian tutkimuksen haasteet – ja saa niistä myös tukea. Kristinuskon näyttäytyminen rationaalisempana ja paremmin perusteltuna kuin usein ajatellaan.

328-sivuisessa kirjassa on artikkelit seuraavilta kirjoittajilta: Tapio Puolimatka, Vesa Palonen, Mikke Tiainen, Tuukka Malkki, J. J. Aleksi Markkanen, Julius Kankkunen, Markus Mäenpää, Tommi Lenho, Rope Kojonen, Janne Saarela ja Vesa Ollilainen.

Tilaa kirja 30 euron hintaan, hinta OPKOn varsinaisille jäsenille (maks. 29v.) 25 euroa. Hintoihin lisätään postimaksu. Lue lisää: opko.fi/kosmos

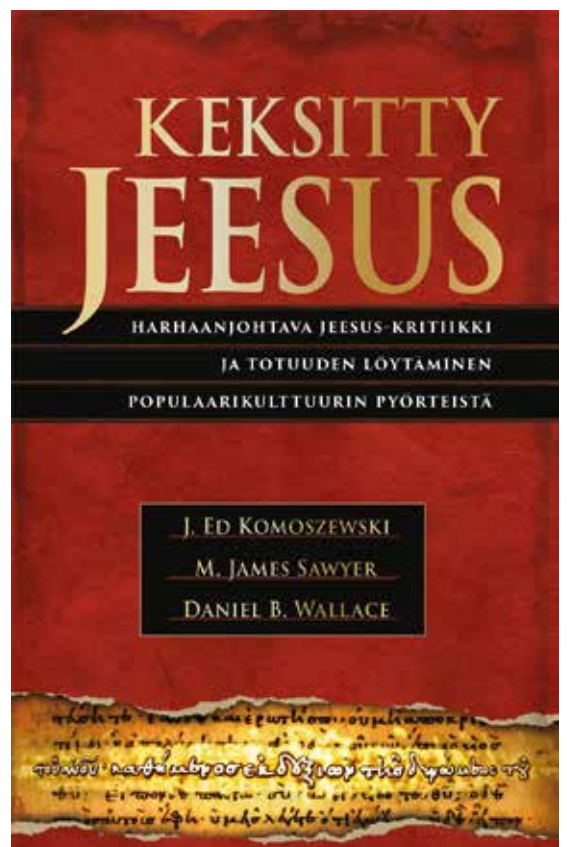
Tilaa myös alkuvuodesta julkaistu Keksitty Jeesus

Kysymykset Jeesuksesta ja Raamatun tekstien historiallisesta taustasta nousevat toistuvasti esiin tutkimuksessa ja julkisessa keskustelussa. OPKOn julkaisema Keksitty Jeesus tuo suomenkielisen lukijan ulottuville kansainvälisessä keskustelussa esitettyjä näkökulmia ja tarjoaa vastauksia väitteisiin, jotka haastavat käsityksiä Jeesuksesta ja varhaisesta kristinuskosta.

"Huolelliseen tutkimukseen perustuva mutta silti kansantajuinen teos kutsuu lukijaa tarkastelemaan omakohtaisesti kristinuskon alkuperää koskevia ensi käden todisteita. Keksitty Jeesus osoittaa, että uskovat saavat ajatella syvällisesti kristinuskoon liittyviä kysymyksiä – ja syvälliset ajattelijat uskoa." Näin teosta kuvataan takakannessa.

Kirjan tekijät J. Ed. Komoszewski, M. James Sawyer ja Daniel B. Wallace vastaavat populaarikulttuurissa leviäviin haasteisiin historian Jeesusta kohtaan sekä Uuden testamentin luotettavuutta vastaan esitettyihin radikaaliskeptisiin väitteisiin. Teos paljastaa, miten hataralla pohjalla väitteet ovat – ja että kristinuskon kestäminen sitä vastaan esitetyn kritiikin.

Tilaa kirja 30 euron hintaan, hinta OPKOn varsinaisille jäsenille (maks. 29v.) 20 euroa. Hintoihin lisätään postimaksu. Lue lisää: opko.fi/keksittyjeesus

Genom historien har lerkärl varit nödvändiga i många kulturer för att transportera och förvara vatten, olja och andra förnödenheter. Lerkärl är praktiska eftersom de skyddar innehållet mot smuts, håller vätskor svala, och kan återanvändas gång på gång. Lerkärl är ändå också bräckliga, och bör därför hanteras varsamt.

Bräckliga lerkärl

Lerkärl kan på ett träffande sätt spegla oss människor - en bild som även återfinns i Bibeln. Låt mig spinna vidare med denna tanke som utgångspunkt.

Att tjäna med mina gåvor har varit mycket betydelsefullt för mig under studietiden, något som jag fått möjlighet till genom Studentmissionen.

Jag tycker om att vara med och planera och arrangera evenemang, vilket också har gett mig möjlighet att utvecklas i gåvorna och lära mig nytt. Samtidigt har jag ibland känt mig osäker på och undrat om jag verkligen är värdig att delta, med tanke på mina brister och min ofullkomlighet. Denna känsla har ibland fått mig att dra mig tillbaka.

Jag hade nyligen ett fint samtal om detta med en god vän som lyfte upp bibelstället 2 Kor 4:7, något som blev en ögonöppnare för mig. Paulus skriver: "Men denna skatt har vi i lerkärl, för att den väldiga kraften skall vara Guds och inte komma från oss." I vissa översättningar återges lerkärlen som bräckliga. Paulus betonar här hur det gudomliga budskapet - evangeliet - är en skatt som bärs i "lerkärl", det vill säga i människans svaghet och bräcklighet. Paulus lyfter alltså fram hur Gud väljer att verka genom vanliga, ofullkomliga människor för att ingen ska tro att resultaten beror på människan själv.

Faktum är att det gång på gång i Bibeln återkommer hur Gud använder det som är svagt och trasigt för att visa vem Han är och vilka Han vänder sig till. Kanske är det till och med så att vi behöver inse våra egna begränsningar för att Gud ska kunna verka genom oss?

Johannes Svartsjö har fungerat som teamledare för lovsångsteam, bla på Disciple nu i våras.

Jag tycker att bilden av oss som bräckliga lerkärl så fint speglar oss människor. Vi är alla unika, med vår egen form, våra egna egenskaper och uppgifter. Vi behövs alla med de gåvor vi har fått.

Ingen av oss är perfekt eller fullständig, det är bara Jesus. Men Gud vill använda också det som är trasigt, för i vår svaghet kan något få växa fram och bli till välsignelse. Jag vill uppmuntra oss att frimodigt använda våra gåvor och fortsätta växa i dem.

I Studentmissionen har vi en fantastisk möjlighet till just detta. Ta gärna kontakt med studentarbetaren på din ort och fundera över hur du kan bidra. Låt oss tillsammans, som en bräcklig skara lerkärl, vara med och bygga upp Guds rike i studievärlden. Gud vill använda oss!

Johannes Svartsjö
aktiv i HSSM

FINLANDS EV. LUTH. STUDENT- OCH SKOLUNGDOMSMISSION RF

E-post enligt modellen fornamn.efternamn@studentmissionen.fi

Tavastvägen 155 A 9, 00560 Helsingfors
Tfn (09) 612 9940, fax (09) 612 99 444
www.studentmissionen.fi
studentmissionen@studentmissionen.fi

Lilian Lindén, ledare för sv. verks, tfn 050 526 5318
Benjamin Sandell, led. stud.arb, Vasa, tfn 045 630 0237
Frank Nylund, Vasa, tfn 040 0551330
Mikaela Fougstedt, Mariehamn, tfn 045 352 5320
Jonathan Vik, Hfrs, utåtriktat arbete, tfn 045 7344 3161
Simon Perret, Åbo, tfn 040 4811211
Joel Vik, skolungdomsarbetare, tfn 045 7345 4252

STÖD VÅRT ARBETE!

Svenska FSSM:s kontonummer FI 6680 0007 1022 9793

Referensnummer:		MobilePay:
Arbetet på rikspan, ledande	9108	35985
Studentarbete i Helsingfors	9108 15	16490
Studentarbete i Jakobstad	9108 57	84466
Studentarbete i Vasa	9108 31	11925
Studentarbete i Åbo	9108 28	92413
Studentarbete i Mariehamn	9108 60	
Veritas Forum arbete på svenska	9399	76201
Skolungdomsarbete i Svenskfinland	9153	

INSAMLINGSTILLSTÅND | Finland: RA/2020/1574. Tillståndet är i kraft tills vidare från och med 1.1.2021. Åland: ÅLR 2025/7562. Tillståndet är i kraft 1.1.-31.12.2026. Tillstånd att samla in pengar gäller så, att resurserna används i enlighet med Studentmissionens ideella mål. Tillståndet har beviljats för kontot FI66 8000 0710 2297 93, BIC DABAFIHH. Mer info på <https://studentmissionen.fi/stod-oss>

Gud tog bort min hjärntumör

Mitt namn är Jemimah Ståhl och jag är 21 år. När jag var 18 och gick på tredje året i gymnasiet fick jag de förkrossande nyheterna att jag drabbats av en hjärntumör.

I mitt fall hade jag tur, eftersom den var godartad. Diagnosen innebar ändå att jag skulle ta medicin för att förminska tumören. De sorgliga nyheterna var att det inte fanns någon garanti för att den någonsin skulle försvinna. Prognosen visade att tumören enbart försvinner hos 30 % av dem som behandlas, medan resten lever med den livet ut. De goda nyheterna var att jag i alla fall inte skulle dö av den.

Till en början kändes det som en lätt match eftersom jag bara behövde ta en enda medicin en gång i veckan. Några värre biverkningar hade jag inte heller meddelats om. "Lite illamående kan du ha de första veckorna", hade läkaren sagt. Jag påbörjade medicinen utan någon större oro, men det visade sig bara vara början på allt som följde.

Biverkningarna var brutala. Jag hade inte bara "lite illamående", det kändes som att jag konstant var hög på droger. Rummet snurrade, jag fick hålla i mig för att hålla balansen. Jag började hallucinera. Jag som redan var mörkrädd började se saker, vilket var mycket otäckt. Jag började må mentalt dåligt. Jag tappade lusten att leva. Jag fick återkommande panikattacker.

Så småningom började jag se ett mönster i mitt mående. Måndag var usel, tisdag usel, onsdag usel, torsdag aningen bättre, fredag bättre, lördag bra, och sedan söndag, medicindags. Jag föll in i en depression.

Vid det här laget kraschade min skolgång totalt. Jag blev tvungen att förlänga min gymnasietid till fyra år istället för tre.

Men med Gud faller man aldrig till botten. Mitt i allt mörker fanns ett ljus. Det var min relation till Jesus. Varje gång jag öppnade Bibeln fick jag en gnutta glädje i min vardag. Gud lämnade aldrig mig, han tog mig igenom varje dag. Det var här som jag noterade vikten av tacksamhet. Jag var ju åtminstone vid liv.

Jag inledde varje morgon med tacksamhet till Gud för att han låtit mig vakna upp. Men oj, vad jag drömde om att få bli helad från min tumör. Så här ville jag inte ha det. Jag bestämde mig för att börja envisas med Gud. Jag sade till Herren: "Jag kommer börja gå på all förbön jag kan få ända tills jag blir helad. Om jag än måste gå 134 000 gånger, så gör jag det, tills du helar mig. Och den dagen du helar mig ska jag berätta det för allihopa!"

Efter att ha kämpat med medicinen i tre månader, utan någon förbättring i mitt mående, beslöt jag mig för att ta en paus. Genom att kontrollera mina värden via blodprov kunde läkaren

konstatera att det är okej att jag pausar medicineringen ett tag. Efter pausen skulle jag dock behöva påbörja en annan medicin istället. Det, eller så operation. Jag blev illamående av båda tankarna. Jag visste inte vilken jag var mer rädd för. Jag ville helst välja ett tredje alternativ, bli helad av Gud och aldrig mer tänka på det igen, om Gud så ville.

Jag gick på förbön alla chanser jag fick. Vid ett tillfälle fanns det även möjlighet att bli smord med olja. Jag var mycket ivrig, eftersom det står i Bibeln att den som blir smord ska bli helad från sin sjukdom. Jag såg det som min chans. Problemet var att hur mycket jag än försökte känna av Guds helandeprocess under förbönen, kunde jag inte känna något överhuvudtaget. Jag blev inte helad. Då startade det största tvivlet jag haft i hela mitt liv. Jag fick en existentiell kris. Fanns Gud faktiskt, eller hade jag levat hela mitt liv i en lögn?

Som tur hade jag fina vänner och en härlig pojkvän som uppmuntrade min hopplösa själ att fortsätta envisas med Gud. Jag fortsatte gå på förbön vid varje tillfälle. Många tårar spilldes och många böner bads.

Ungefär ett halvår senare började jag ifrågasätta varför Gud låtit mig hamna i denna situation. Jag började också ifrågasätta mig själv. Var jag för syndig för att Gud skulle vilja hela mig? Var det något fel på min tro, var jag inte tillräcklig? Ganska snabbt fick jag ett svar som jag kände mig nöjd med.

Min tro visade sig vara ett vittnesbörd för en god vän till mig som var mycket kritisk till kristendomen. Den finaste kommentaren jag hörde av henne var: "Jemimah får mig faktiskt att tro att Gud finns". Det slutade med att hon själv gick till förbön och fick uppleva Gud, där och då. Efter den dagen konstaterade jag att: "om det här är det som du har tänkt för mig, att mitt lidande ska vara ett vittnesbörd för andra, och leda fler till dig, Gud, då kan jag gladeligen vara sjuk i frid." Jag kunde för första gången acceptera min situation.

Vid det här tillfället hade jag inte tagit någon medicin på flera månader. Jag sköt upp det hela tiden. Jag vågade inte. Det passade inte. Jag ville inte. Efter att jag varit utan medicin började jag

bli mig själv igen, det vill säga full med livsglädje, sprallig och motiverad.

Efter ett tag började årskontrollen närma sig. Några veckor innan årskontrollen gick jag på ett kristet evenemang. På evenemanget fanns ytterligare en chans att bli smord med olja i samband med förbön.

Vid den här tiden hade jag börjat må dåligt mentalt igen på grund av oron inför kontrollen. Den här dagen satt jag bara och grät i kyrkan. Min pojkvän var med och tröstade mig. Han uppmuntrade mig att bli smord igen även om jag inte kände något hopp alls. Vi gick till förbönen tillsammans. Jag berättade för prästen om min situation, att Gud valt ut mig för det här uppdraget, och att jag accepterat det. Då stoppade prästen mig och sade: "Jemimah, Gud vill att du mår bra. Gud vill hela dig. Han vill ditt bästa!" Jag muttrade bara, eftersom jag inte kunde tro på det. Det hade jag hört förr. Prästen inledde bönen. Mitt i allt sade min pojkvän ivrigt: "Jemimah, jag känner det! Den här gången händer det, du blir helad!" Själv kände jag ingenting.

En vecka innan årskontrollen var jag på magnetröntgen. Det var den tuffaste magnetröntgen jag varit på. Normalt har jag inte obehag för det, men denna gång kändes det jobbigt. Jag grät.

Det blev dags för årskontroll. Jag hade regelbundet varit på blodprov för att kontrollera hur tumören betedde sig. Jag visste att den skulle vara där, jag visste bara inte hur illa det skulle

”

Vid det här tillfället hade jag inte tagit någon medicin på flera månader. Jag sköt upp det hela tiden. Jag vågade inte. Det passade inte. Jag ville inte.

vara. Enligt mina tidigare blodprov hade tumören växt sig större, sakta men säkert.

Samtidigt som jag oroade mig över kontrollen, kändes det ganska pinsamt att jag inte hade tagit någon medicin på över ett halvår.

Jag, mamma och pappa anlände till kontrollen och satte oss ned hos läkaren. Mamma hade förberett en lång lista på saker som vi skulle ta upp där den viktigaste frågan var: "Finns det möjlighet till operation?"

Läkaren började med att ställa frågan: "Har du tagit någon medicin nu?" Skamsen svarade jag att det inte hade passat in i mitt liv med någon ny medicin med tanke på hur det gick förra gången.

Läkaren tystnade då och tittade på sin skärm. Han tittade på mig igen och sade: "Förra året var din tumör liten..." Han tystnade igen. Tystnaden kändes som en evighet. Jag var beredd på att ta emot mitt dödsbesked. Han tittade frågande på skärmen igen och fortsatte: "Och i år... är den... försvunnen?" Mitt hjärta sjönk till botten. "Försvunnen?!"

Vi var alla förvirrade. Läkaren fortsatte: "Jaa. Det finns inget spår av den längre. Vi hittade ingenting på röntgenbilderna." Då förstod jag att min högsta bön just blivit besvarad. Jag hade mirakulöst blivit helad, utan någon behandling!

Läkaren lyfte sina armar frågande och sade: "Jag önskar att jag kunde säga att jag gjort något för att den skulle försvinna, men jag har inte gjort något alls! Den är borta! Du är frisk!" Mamma fick i det skedet riva sina anteckningar eftersom de inte längre behövdes.

Bilresan hem från sjukhuset gick i total tystnad. Vi var alla i chock. Jag sade till pappa: "Jaa... det är väl bara att börja vittna då?" Jag, som en gång varit sjuk, hade nu blivit helad!

Under min sjukdomstid hade jag läst i Lukasevangeliet om de helande mirakel som Jesus utförde. Jag hade drömt om att få vara en av dem. Nu var jag en av dem som fått bevittna Guds helande kraft! Jesus hade krossat mina tvivel. Jesus hade krossat min tumör. Och nu var det upp till mig att hålla mitt löfte om att vittna för alla jag känner. Gud fanns på riktigt! Han var verkligen levande och verksam! Han hade gjort mig fri!

Idag lever jag ett fint liv i Helsingfors där jag studerar min drömutbildning, filmproducent. Min pojkvän är idag min fästman. Jag lever i Guds ledning. Inget av det som är min vardag idag, hade varit möjligt utan Gud. Min tumör är spärlöst försvunnen!

Jag vill uppmuntra dig som inte tror, eller har svårt med sin tro, att ha tålmod. Jag kände aldrig av Guds helande. Men även om jag inte kände av det, betydde det inte att det inte skedde. För mig fungerade helandet på samma sätt som när man genomgår en operation. Först sövs man ned. Sedan börjar kirurgen jobba på det som är söndrigt i kroppen. Man känner inte av processen. Sedan vaknar man och är hel igen! Så fungerade Guds helandeprocess för mig. Det blev en värdefull läxa. Jag fick inse att Guds närvaro inte enbart är en känsla. Jag fick också inse hur nära Gud verkligen är, också när livet krossar en. Guds löfte i Matteusevangeliet 28:20 stämmer verkligen: "Och se, jag är med er alla dagar intill tidens slut." Amen.

Jemimah Ståhl

Aktiv i Studentmissionen i Helsingfors

Jemimah Ståhl och Benjamin Gunell förlovade sig i april 2025 på en kristen countrymusikfestival på lägerområdet Klippan.

ARKKI
Hämeentie 155 A 9
00560 HELSINKI

OPKON KESÄLEIRI

**VARAA PAIKKASI
JO NYT! SE
AUTTAA MEITÄ
JÄRJESTELYISSÄ**

Katso, minä luon uutta

15.-19.7.2026 OPKOn kesäleiri Tapahtuma- ja leirikeskus Enä-Sepässä Vihdissä

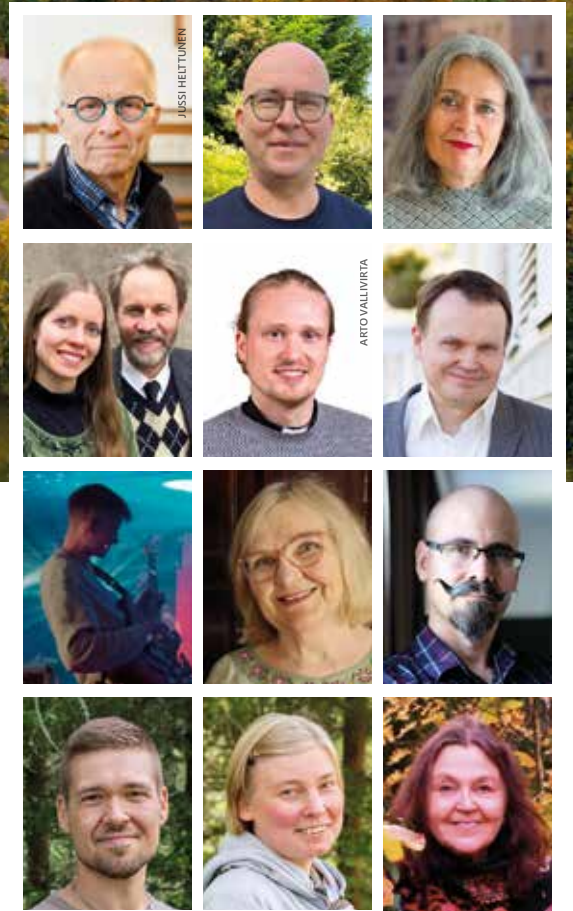
OPKOn legendaarinen kesäleiri järjestetään tänä kesänä ensimmäistä kertaa OPKOn omassa leirikeskuksessa Enä-Sepässä. Samalla juhlistamme laajennettua Majatalon salia, kartanonkeltaisena hoitavaa päärakennusta ja sen täysin remontoitua yläsalia. Kesäleirin ohjelmassa on vakiosallistujille tuttuja aktiviteetteja, mutta myös paljon uutta.

Luvassa on kesäistä yhdessäoloa, raamattuopetusta, musiikkia, rukousta – 24/7-rukoushuone, saunomista, uimista, pingisturnaus, rantalentopalloa, Sepän seurat ja valinnaisia kesäretkiä mm. Vivamon Raamattukylään, Nuuksion kansallispuistoon ja Puuhaparkkiin. Leirille ovat tervetulleita myös ensikertalaiset sekä perhe- ja ystäväporukat.

Ohjelmassa mukana mm. **Eero Junkkaala, Anna-Mari Kaskinen, Jari Kekäle, Leif Nummela, Tuomas Luoma, Jussi ja Danielle Miettinen, Saara Kinnunen, Pasi Turunen, Jouko Kukkonen, Ville Laine, Aleksi Markkanen ja Satu Laurel, Tuula Mäkelä, Pekka Pesonen, Tähtipoika** ja monta muuta. Gospelkonsertin pitää **Lauri Mikael** yhteensä kanssa.

Leirillä on erillinen monipuolinen ohjelma lapsille ja nuorille sekä pienten lasten hoito.

"Lämpimästi tervetuloa Jumalan sanan täyshoitoon ja mukavaan kristittyjen yhteyteen keskelle kaunista Vihdin maaseutua." T. Helena ja Timo Keskitalo, Kesäleirin isäntäpari

Koko ohjelma, lisätiedot ja ilmoittautumishojet löydät osoitteesta: opko.fi/kesaleiri tai soittamalla OPKOn Palvelukeskukselle p. 09 6129940 (ma-pe 9-16).